brussels airlines

// פרוייקט Come True

BECOME 2020
דו"ח שנתי

Become
Investing in children's well-being

ביקם הינה עמותה רשומה בישראל,
הפועלת בקניה, אוגנדה ודרום סודן.
ביקם ע"ר 58-0507879-9

© 2016

לתרומה

www.become-world.org
info@become-world.org
#Become_NGO

פרוייקט
COME TRUE

פרוייקט הדגל שלנו, המחזיר ילדי פליטים
דרום סודנים שגורשו מישראל לספסל הלימודים

Become
Investing in children's well-being

לתרומה לחצו כאן

להתנדבות או שיתופי פעולה,
נא צרו קשר.

כתובת:
ביקם ע"ר
(אצל לאה פורשטט)
המאירי 13
תל אביב 6941313
ישראל

ישראל:
054-455-6471
אוגנדה:
+256 780 33 2007

info@become-world.org
www.become-world.org
#Become_NGO

פרויקט COME TRUE

דו"ח פעילות 2020

צילומים: רמי גודוביץ

"אנו אוכלים פושו ושעועית כבר זמן רב, אך אין לנו יותר כסף, והסגר כל כך מייאש, אין לנו חלב בשביל התינוק. הוא צעיר כל כך, וכבר נאלץ לחוות חוויות כה קשות. אמא הולכת לפעמים ללוות כסף, ומשאירה אותנו עם התינוק. מכיוון שהיא הולכת מרחק גדול ברגל, זה לוקח הרבה זמן, והתינוק בוכה שעה שלמה. אני מרגישה רע מאד, אבל אין מה לעשות. קשה לי להאמין, שהייתי פעם בישראל. זה לא יאמן."

מכתבה של תלמידת פרויקט Come True שנשלחה הביתה לדרום סודן בעקבות משבר הקורונה וסגירת בתי הספר.

COME TRUE
מבוא

אנו כותבים שורות אלה כאשר 213 תלמידי פרויקט Come True, כמו מיליוני תלמידים אחרים ברחבי העולם, אינם לומדים. עבור אחדים מתלמידי הפרויקט, ימי המגפה הם הזדמנות נדירה לבלות זמן עם משפחותיהם, לאחר שנים של שהות רצופה בפנימיה, מאז גירושם מישראל. אולם עם התארכות המשבר, וככל שפתיחה מחודשת של בתי הספר באוגנדה אינה נראית באופק, גובר החשש שמא ילדים רבים לא ישובו אל ספסל הלימודים.

ההודעה על סגירת מערכת החינוך באוגנדה הפתיעה אותנו. תוך פחות מיומיים היה עלינו לפנות את כל הילדים מהפנימיות בהם למדו. עמדנו באתגר בהצלחה בזכות שיתוף הפעולה לו זכינו מנציגי הקהילה, המשפחות וההורים, ובעיקר בזכות מנהל הפרויקט שלנו באוגנדה, **ג'ייקוב ברי**. בתוך 48 שעות מהודעת נשיא המדינה על סגירת בתי הספר, כל הילדים הגיעו בשלום ליעדיהם.

לצערנו, המצב ברבים מהבתים קשה מנשוא. ההשפעות הכלכליות והחברתיות של משבר הקורונה מורגשות בכל רחבי העולם, אך המשבר פוגע באופן קשה במיוחד במדינות מתפתחות כגון אוגנדה ודרום סודן. רבים מתלמידנו מצאו עצמם במצב נואש והגיעו לפת לחם, למרבה הצער, לא לראשונה בחייהם הקצרים.

במטרה לסייע למשפחות בהתמודדות עם המשבר, יזמנו קמפיין מימון המונים. הודות לנדיבותם של רבים מתומכינו הגענו בתום הקמפיין ל-115% מיעד הגיוס. הסכום שגוייס מאפשר לנו להציע למשפחות תזונה בסיסית, עזרה רפואית במידת הצורך, אינטרנט לתלמידים לצורך למידה מקוונת, ותמיכה במקרי חירום שונים. יחד עם זאת, ככל שהמשבר מתארך, אוזלים גם כספים אלו.

COME TRUE
נתוני הפרוייקט

פרויקט **Come True** תומך בחינוכם של 213 תלמידים, מרביתם מדרום סודן, ומספק את צרכיהם הבסיסיים. מרבית התלמידים לומדים באוגנדה, ומיעוטם בקניה ובישראל.

בשנת הלימודים 2020 הצטרפה לפרויקט קבוצת ילדים מדרפור, אשר למדו בשנה שעברה בתמיכת תכנית מיוחדת שהקים **ג'ייקוב ברי**. השילוב של קבוצת דרפור מחזק את הקשרים בקרב צוות הפרויקט, ואנו מקוים שהוא אף יפתח פתח לתמיכה ומעורבות של קהילת הפזורה הדרפורית בפרויקט שלנו, ויאפשר לנו בעתיד להרחיב את פעילותנו לקהילות נוספות.

בשנת 2019 סיימו שישה מתלמידינו את לימודיהם: תלמידי עיצוב האופנה **דויד לברק** ו**ויולה פיליפ**, וכן תלמידינו **רמקל גמבאו**, **ניאבוי דובול**, **אדית עמוס ואטוץ' עמוס**, שסיימו את ביה"ס הבינלאומי הילסייד שבאוגנדה.

בשנת 2020 סיימו 6 מתלמידינו שזכו למלגות לימודים בבתי ספר בינלאומיים בישראל: **וואי אגוור וטומבוש רוי**, בוגרי EMIS - ביה"ס המזרח תיכוני הבינלאומי בכפר הירוק, **כריסטינה פיליפ**, **דיאנה באבא**, **דנג קיו מצ'אר** ו**פוגי גלואק** סיימו את ביה"ס הבינלאומי בגבעת חביבה. בוגרינו נרשמים כעת לקולג'ים ואוניברסיטאות, וממשיכים בכך את מסעם בדרך לעצמאות ולהצלחה.

COME TRUE
דו"ח מיוחד

לתרומה לפעילויות החינוכיות שלנו

למידה מרחוק עקב משבר הקורונה

הניתוק הממושך מבתי הספר מעלה חשש כבד כי תלמידים רבים ינשרו מלימודיהם. סכנה זו מאיימת במיוחד על תלמידים מרקע סוציו-אקונומי נמוך. ארגון אונסק"ו הזהיר לאחרונה כי 24 מיליון תלמידים נמצאים בסכנת נשירה מבתי הספר בשל משבר הקורונה.

המאמץ לספק לתלמידים אפשרות ללמידה מרחוק, כפי שקורה במאמץ מזערי במדינות מפותחות, כרוך באתגרים מרובים באוגנדה, בה הגישה לאינטרנט מוגבלת, ועלותה הינה מעבר ליכולת הכלכלית של רבים. חלק ממשפחות התלמידים בפרויקט מתגוררות באזורים נידחים ובמחנות פליטים עם קליטת אינטרנט מוגבלת.
לשם התמודדות עם אתגרים אלה, פיתחו בתי הספר בהם לומדים התלמידים פתרונות חדשניים ללמידה א-סינכרונית, ביניהם למידה אינטראקטיבית בסיוע טלפוני, שיעורים מוקלטים על גבי דיסק והתייעצות טלפונית עם מורים.
מלגות הלימודים אותן תורמים תומכי הפרויקט השנה, מאפשרות לתלמידים להשתתף בתכניות הלמידה מרחוק, ומאפשרות לנו לרכוש חבילות גלישה עבור התלמידים, להדפיס עבורם חומרי לימוד ולהעסיק מורים מקצועיים בשיעורי עזר לקבוצות קטנות של תלמידים.

ביום 20.9.20 הודיע נשיא אוגנדה על פתיחה חלקית של בתי הספר במדינה. על פי הודעת הנשיא, בתאריך 15.10.20 ישובו ללימודים כל התלמידים האמורים להבחן השנה בבחינות ארציות, היינו תלמידי כיתה P7 בבית הספר היסודי ותלמידי כיתות S4 ו-S6 בתיכון. חזרתם של תלמידים אלה לספסל הלימודים תאפשר להם לגשת לבחינות הארציות מאוחר יותר השנה.

COME TRUE
מחקר

בקיץ 2019 חברה **פרופ' סלונים-נבו** מהמחלקה לעבודה סוציאלית באוניברסיטת בן גוריון ל**ד"ר רמי גודוביץ** לביקור משותף בפרויקט Come True בקמפלה. בביקורם החלו ורד ורמי את המחקר הראשון בסדרת מחקרים שמטרתם ללמוד על שילוב ילדי פליטים במערכת החינוך האוגנדית, וכך להוסיף לגוף הידע ההולך וגדל בנושא שילוב ילדי פליטים בסביבה קולטת, נושא המהווה מוקד עניין עבור מחנכים, אקטיביסטים וקובעי מדיניות באזורים רבים בעולם המתמודדים עם סוגיות אלה. המחקר התאפשר בחלקו על ידי מענק מחקר שקיבל רמי ממרכז אפריקה ע'ש תמר גולן באוניברסיטת בן גוריון.

במחקרם הראשון השתמשו ורד ורמי בשיטות מחקר איכותניות כדי לבדוק את התפיסות וההתנסויות של ששה מורים אוגנדיים, שלימדו את תלמידי הפרויקט מאז גירושם מישראל. מחקר זה הוא ייחודי בכך שהוא חוקר את השתלבותם של ילדי פליטים שהיגרו ממדינה מערבית בחצי הכדור הצפוני (ישראל), בו חיו ולמדו בשנות חייהם הראשונות, לסביבה לימודית של מדינה מתפתחת בחצי הכדור הדרומי, שמערכת החינוך שלה מושתתת על נורמות חברתיות שמרניות, המעמידות את המורה במרכז.

שותפות המחקר עם פרופ' ורד סלונים-נבו מאוניברסיטת בן גוריון, פתחה פתח לשיתוף פעולה נוסף עם הקולג' ללימודים הומניים ומדעי החברה בבית הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטת מקררה שבקמפלה.

COME TRUE
פעילות קהילתית

פגישות של רמי ולאה עם הקהילה

תלמידי הפרויקט אמנם חיים ולומדים באוגנדה כבר שנים לא מעטות, אולם שנותיהם בישראל הטביעו בהם חותם עמוק, ועיצבו את תפיסת עולמם. מערכת החינוך בישראל, המעמידה את התלמיד/ה במוקד התהליך החינוכי, שונה שוני רב מהמערכת האוגנדית, המעמידה במרכז את המורה ושמה דגש על צייתנות ועל שינון. הבדלים אלה מציבים בפני התלמידים קשיים ואתגרים בהשתלבותם במערכת החינוך האוגנדית, ומקשים על יכולתם של המורים האוגנדים, הרואים בישירות ובעצמאות של התלמידים הבעה של חוצפה וחוסר כבוד, לפתח הבנה ואמפתיה כלפי תלמידי הפרויקט. גם השנה המשיך רמי להוביל בביקוריו את הפלטפורמה החינוכית "עולם אחד", במטרה לגשר על פערים אלה, ואף הרחיב את התכנית לבית הספר ג'נאן, בו לומדים רבים מתלמידי הפרויקט בשלוש השנים האחרונות.

בביקורה בינואר 2020 נפגשה לאה עם בני הקהילה, המורכבת מהתלמידים ובני משפחותיהם. בפגישותיה הקפידה לבטא אמפטיה לנסיבות החיים הקשות של התלמידים, ובד בבד עודדה אותם לראות את הצלחתו של פרויקט Come True ולראות את עצמם כשותפים להצלחה זו.

במהלך ביקורה העבירה לאה לתלמידי התיכון בפרויקט סדנה שמטרתה לאפשר לתלמידים מרחב בטוח לתכנון עתידם – מרחב המאפשר להם לחלום חלומות המצריכים מקורות ואמצעים, אך עדיין הם ריאליסטים ובני השגה. הסדנה גם שמה דגש על היותה של אוגנדה מדינה מתפתחת בקצב מהיר, ועל כן יכולה להוות בסיס טוב ליזמות. בנוסף, עודדה הסדנה את התלמידים להעלות על הכתב את חלומותיהם ולהכין רשימה של החוזקות והיכולות שיאפשרו להגשים את החלומות, ואף לדון בהם עם חבריהם. סדנה זו היא הראשונה בסדרה מתוכננת של סדנאות, שמטרתן להקל על התלמידים להפוך מצעירים הנתמכים לגמרי על ידי ביקם, לבוגרים המסוגלים לנהל חיים עצמאיים ומשמעותיים.

מעורבות הורית

בשל מיעוט אפשרויות התעסוקה באוגנדה, חיים מרבית הורי התלמידים בפרויקט במדינות מרוחקות. חסר הורי עלול לפגוע פגיעה קשה במוטיבציה של התלמידים, ביכולת הריכוז שלהם, ועלול להיות גם הגורם לבעיות התנהגות. אחד האתגרים העיקריים של פרויקט Come True לאורך השנים, הינו שמירה על קשר יציב בין הילדים והוריהם. במאמץ להתמודד עם אתגר זה, פתח ג'ייקוב מספר ערוצי תקשורת באמצעות רשתות חברתיות, בהם מעורבים כמעט כל ההורים של ילדי הפרויקט המפוזרים ברחבי העולם. כעת הילדים יכולים לשוחח עם הוריהם על בסיס קבוע. רשת תקשורת זו מאפשרת גם מעורבות ישירה ופעילה של ההורים באתגרי היומיום של חיי ילדיהם.
התפתחות חשובה נוספת בפרויקט היא בחירתו של ועד הורים, שנבחר באופן דמוקרטי, ופעיל בכל התחומים הנוגעים לחיי הילדים בבתי הספר ובמהלך החופשות מהלימודים. ועד ההורים נוטל חלק במתן תמיכה רגשית ורוחנית לילדים, באתגרי משמעת ובכל נושא נוסף הנוגע לילדים.

שיתוף פעולה עם תנועת המחנות העולים

שיתוף הפעולה הנמשך שלנו עם תנועת הנוער המחנות העולים ממשיך לשאת פרי. התנועה שולחת מידי שנה משלחת של מחנכים לשהות עם התלמידים במהלך חופשת הקיץ.

בינואר 2018 משלחת המחנות העולים ערכה קורס מדריכים לתיכוניסטים של הפרויקט, במטרה להכשירם להדריך את תלמידי הפרויקט הצעירים יותר במהלך חופשות ביה"ס. מאז מובילים תלמידי הפרויקט הבוגרים, יחד עם נציגי ההורים, את תקופות החופשות. שיטה זו הוכיחה עצמה ככלי יעיל, מעשיר ומעצים, אשר לו תועלת רבה הן לקבוצת הבוגרים המשמשים מדריכים אחראים, והן לקבוצת הצעירים הנהנים מהפעילות ומהעובדה שאחיהם וחבריהם הבוגרים מנהלים אותה ומשמשים עבורם מודל לאחריות ועצמאות.

פעילות מחנכי המחנות העולים אחרי 2018 מתמקדת יותר בהעצמה של תלמידי הפרויקט הבוגרים.

סדנת מוזיקה וסרט דוקומנטרי

בינואר 2019 חזרו המפיק **אמיר שדה** והקולנוענית **תמר גורן** לאוגנדה בהמשך לביקורם הקודם ב-2017. אמיר ותמר הפיקו מספר קליפים מוסיקליים עם תלמידי Come True, ותמר אף השלימה את הצילומים לסרט דוקומנטרי שעוסק בשיתוף הפעולה האמנותי ובידידות המיוחדת שנוצרה ביניהם.

HOMEBOYS -Young Dicey | See they talk
Lyrics by - **Isaac Victor (Young Dicey)**
Music by - **Isaac Victor, Amir Sade**
Produced By - **Amir Sade**

HOMEBOYS - Sami khaled | Love
Lyrics by - **Sami Khaled**
Music by - **Sami Khaled**
Drawings by - **Sami Khaled**
Produced By - **Amir Sade**

HOMEBOYS -Ronnie tune | I promise
Lyrics by - **Ronaldo Luka**
Music by - **Ronaldo Luka**
Produced By - **Amir Sade**

HOMEBOYS

דיווח מבוגרינו

לאחרונה הקימו מספר נשים צעירות מקרב בוגרות פרויקט Come True ותלמידות התיכון בפרויקט את **Young Women for Development** – תנועה להעצמת נשים, עם קול פמיניסטי ברור. **אטוץ' עמוס**, ממקימות הקבוצה, מסבירה:

אנו קבוצת נשים צעירות המעוניינות לחולל שינוי בקהילות שלנו. בעזרת החינוך שקיבלנו, אנו יכולות להניע אלפי אנשים בדרום סודן. במדינה שלנו גברים נמצאים בעמדות הנהגה, בעיקר בממשלה, וקולותיהן של נשים נשמעים רק לעתים נדירות. אנו מאמינות שעל מנת ליצור שינוי, עלינו להיות בקרב הקהילות שלנו, ולחפש דרכים לשיפור. בדרך של מתן השכלה לנשים אנו יכולות לעשות הרבה, כי לחנך נשים זה בעצם לחנך את האומה, נכון? דבר שהמדינה שלנו מתעלמת ממנו, הם מאמינים שגברים הם ראשי המשפחה ולכן עליהם להיות חזקים.

מטרתנו היא להיות סמל לאחדות הפועלת כצוות להעצמת נשים אחרות ולמיגור השבטיות. אנו רוצות לתת לנשים את הידע לו זקוקה כל אחת על מנת לעצב את חשיבתה ולראות את העולם בדרך אחרת. ניתן ידע לנשים בנושאי היגיינה ומחלות (ממה הן נגרמות וכיצד למנוע אותן), יזמות וכישורים עסקיים, נעלה מודעות בקרב נערות ומשפחותיהן בדבר הסכנות של נישואין מוקדמים ונישואין בכפיה, נחנך בנות בנוגע לסכנות שבהריון מוקדם, יחסי מין והמחזור החודשי. נשרת את קהילותינו, בין היתר באמצעות ניקוי מים, איסוף אשפה ברחובות ועוד. כל חברה בקבוצה תשלם סכום חודשי של 10,000 שילינג אוגנדי כדי שנוכל לרכוש תחבושות היגייניות לנערות וציוד בסיסי נוסף. נתחבר לקהילות דרום סודניות על מנת לקבל גישה למחנות ולקבל אפשרות להציג את פעילותנו במקומות אחרים.

אתם מוזמנים לעקוב אחרי היוזמה הנפלאה הזו בפייסבוק

נאקה קרבה, בוגרת פרויקט Come True, הלומדת לקראת תואר B.A. בפוליטיקה וממשל במרכז הבינתחומי בהרצליה, זכתה להצטרף כשגרירת CRC לתוכנית הדיפלומטיה של ליאון צ'רני, המכשירה סטודנטים למדע המדינה בפתרון סכסוכים ובכישורי דיון וויכוח באוניברסיטת אטלנטיק שבפלורידה. באותה נסיעה השתתפה נאקה גם ב"מודל האו"ם" בוושינגטון הבירה.

במהלך מסעה, נאקה העמיקה את הבנתה לגבי החשיבות של הכנת הדור הצעיר לקראת מנהיגות עתידית ואחראית יותר. נאקה הגיעה להישגים אקדמיים גבוהים בתחרויות השונות בהן השתתפה, ניצלה את המסע ליצירת קשרים חברתיים ומקצועיים, ואף זכתה לחדש קשר עם קרובי משפחה, שהקשר עמם נותק בעקבות שנים רבות של נדודים, דבר המאפיין משפחות פליטים רבות בעולם.

דיויד לברק, בוגר Come True, שסיים לימודי עיצוב אפנה באקדמיית **NIAAD** במסגרת פרויקט Come True, זכה להציג פריטי אפנה בעיצובו במגזין של אמנות ואופנה שיוצא לאור בג'ובה בירת דרום סודן. דיויד לא היה רק המעצב, אלא שימש גם כדוגמן של העיצובים.

חדשות שוטפות

- כל ילדי Come True וההורים החיים באוגנדה זכו לבדיקת ראיה על ידי האופטומטריסטיות **ארזה פרוכטר** ו**ורד ניניו**. לאחר חזרתן לישראל ורד וארזה דאגו להכנת זוגות משקפיים מתאימים, שנשלחו לאוגנדה ונמסרו לידי התלמידים וההורים שנזקקו להם.

- באפריל 2018 נתכבדנו בביקורו של שגריר ישראל בדרום סודן **מר חנן גודר** וצוותו, אשר נפגשו עם תלמידי Come True באוגנדה.

- צוות Come True, ובמיוחד ג'ייקוב, השתתף במבצע מורכב ורגיש שנסתיים בהבאתן לארץ של שתי משפחות יהודיות מאתיופיה, שנשכחו מאחור בעת מבצע שלמה, והגיעו לדרום סודן.

אירועי גיוס כספים

- לקראת סוף שנת 2018 יצאנו בקמפיין גיוס כספים כדי שנוכל לסיים באופן מאוזן את שנת הלימודים. הפצנו סרט וידאו שצולם והופק על ידי **ניצן טל**. השגנו את היעד שקבענו, 50,000 ₪, במלואו. התרגשנו במיוחד מתרומה של קבוצת **צעירים מקיבוץ יוטבתה**, שבחרו לתרום לנו את הכסף שאספו מפיקדון החזרת בקבוקי משקה.

- ביוני 2019 נערך אירוע גיוס כספים והוקרה למתנדבים של ביקם ב**בר 'הנסיך'** בתל אביב. האירוע כלל הופעות של שתי להקות: **Afro Po** ו-**AlberTales**, אנו מודים מקרב לב לשתי הלהקות, לבר המארח ול**תום**, **גוני וג'וי**, המתנדבים שהפיקו את האירוע.

- לאחרונה השלמנו בהצלחה קמפיין גיוס כספים שנועד לתמוך בתלמידי Come True ומשפחותיהם בסבל שנגרם להם בעקבות הסגר של הקורונה, באוכל, מוצרי היגיינה ואינטרנט לצורך למידה מקוונת. הקמפיין גייס למעלה מ-66,000 ₪, שהם 15% למעלה מיעד הגיוס שנקבע.

COME TRUE
בתקשורת

- לטוס אלפי קילומטרים כדי להביא משקפיים לילדים באוגנדה – יומן מסע אישי של האופטומטריסטית **ארזה פרובטר** ב-Ynet
- כתבתו של עוזי דן במהדורת "הארץ" באנגלית על ילדי הפרוייקט
- מאמר מ"הארץ" העוקב אחרי הדרום סודנים שגורשו מישראל
- מאמר דעה בעתון "הארץ". נכתב על ידי **כריסטינה בטיסטה** – תלמידת Come Truev
- טור של **צפי סער** ב"הארץ": קולן של בנות נגד הגירוש
- סיפורם האישי של אורי וואי בתוכנית "המערכת"
- **קובי מידן** משוחח עם **ד"ר רמי גודוביץ** בתוכנית "חוצה ישראל"
- כתבה ב"ידיעות אחרונות" על התלמיד **וואי ת'וק** מ Come True
- "האובזרבר" – מדוע הילדים הדרום סודנים הללו מדברים עברית
- כתבה ב-Vice על פרוייקט Come True
- הסיפור על מבצע הצלתם של יהודים אתיופיים מדרום סודן בעזרת הצוות של Come True כפי שפורסם ב-Ynet
- כתבה ב"ישראל היום" על הצלת משפחה יהודית מדרום סודן
- כתבה של מירב בטיטו ב"ידיעות אחרונות" על ביקורה אצל ילדי Come True באוגנדה

יחד נשנה את העולם גם ב-2021

הישארו אתנו!

צילומים:
רמי גודוביץ

עיצוב גרפי:
מיכל לם רות

תודות:
עדי דרורי-אברהם, עדי הירש, דליה דראי, נאוה מילר.

Become
Investing in children's well-being

להתנדבות או שיתופי פעולה,
נא צרו קשר.

כתובת:
ביקם ע"ר
(אצל לאה פורשטט)
המאירי 13
תל אביב 6941313
ישראל

ישראל:
054-455-6471
אוגנדה:
+256 780 33 2007

info@become-world.org
www.become-world.org
#Become_NGO

לתרומה לחצו כאן